

Lapsivaikutusten arviointi kuntapäätöksissä/ Laajennetun aukiolon ja vuorohoidon järjestämisen muutokset 2026

Varhaiskasvatussuunnitelma määrittelee oppimisympäristön seuraavasti

Oppimisympäristöillä tarkoitetaan tiloja, paikkoja, yhteisöjä, käytäntöjä, välineitä ja tarvikkeita, jotka tukevat lasten kehitystä, oppimista ja vuorovaikutusta. Oppimisympäristön käsite sisältää varhaiskasvatuksessa muun muassa fyysisen, psyykkisen ja sosiaalisen ulottuvuuden. Ergonomia, ekologisuus, viihtyisyys ja esteettömyys sekä tilojen valaistus ja akustiikka, sisäilman laatu ja siisteys otetaan huomioon oppimisympäristöjä rakennettaessa ja kehitettäessä. Luonto sekä pihat, leikkipuistot ja muut rakennetut ympäristöt ovat myös varhaiskasvatuksen oppimisympäristöjä. Teknologia on osa monipuolista ja lasta osallistavaa oppimisympäristöä. Yhteistyö muiden toimijoiden kanssa sekä fyysiset että virtuaaliset vierailut esimerkiksi kirjastoon, museoon, kulttuuriperintökohteisiin, konsertteihin, teatteriin ja huoltajien työpaikoille rikastavat lasten oppimisympäristöjä.

Esiopetuksen opetussuunnitelma määrittelee oppimisympäristöä seuraavasti

Oppimisympäristöillä tarkoitetaan esiopetuksessa tiloja, paikkoja, välineitä, yhteisöjä ja käytäntöjä, jotka tukevat lasten kasvua, oppimista ja vuorovaikutusta. Oppimisympäristöt muodostavat pedagogisesti monitahoisia ja joustavia kokonaisuuksia. Oppimisympäristöinä käytetään ulko- ja sisätiloja, lähiluontoa ja rakennettua ympäristöä. Esiopetuksessa käytetään ja sovelletaan myös tieto- ja viestintäteknologiaa tarkoituksenmukaisella tavalla. Lisäksi hyödynnetään eri yhteistyökumppaneiden, kuten kirjasto-, kulttuuri- ja liikuntatoimen tarjoamia mahdollisuuksia.

Pedagogisesti toimivan ja lapsen hyvinvointia edistävän päiväkodin tuntomerkkejä ovat mm.:

Turvallinen ja terve oppimisympäristö:

- sosiaalinen kasvu ja yhteistyötaitojen kehittäminen mahdollistuu (yhteisöllisyys, vuorovaikutus, ystävyyssuhteet, pelit ja leikit, pienryhmätyöskentely)
- fyysinen ja psyykinen turvallisuus
- panostus varhaiseen puuttumiseen ja tukeen
- toimiva kodin ja koulun välinen yhteistyö
- lasten osallisuus toteutuu
- varhaiskasvatus- ja esiopetussuunnitelmien tavoitteita vastaava
- kiinteistö on terve: ilmanvaihto- ja lämmitysjärjestelmät kunnossa

Toiminnallisuus ja varustus:

- riittävä muu varustus (leikki- ja opetusvälineet, liikuntavälineet)
- muunneltavuus, esteettisyys, viihtyisyys
- ruokailu- ja lepotilojen lisäksi pienryhmätiloja
- viihtyisät ja toiminnallisuuteen innostavat piha-alueet
- toimivat tietoliikenneyhteydet sekä ajanmukainen ja riittävä tietotekninen varustus

Henkilöstö ja johtaminen:

- pätevä ja ammattitaitoinen henkilökunta, jonka ammatillisesta kehittymisestä ja jaksamisesta huolehditaan (esim. täydennyskoulutus ja työterveyshuollon palvelut)
- päiväkotitoiminta on ammattitaitoisesti johdettu
- varhaiskasvatus- ja esiopetussuunnitelmia toteutetaan ja niiden toteutumista arvioidaan säännöllisesti
- toiminnan jatkuva, pitkäjänteinen kehittäminen ja arviointi toteutuu
- riittävät resurssit (henkilöstömitoitus, erityiskasvatus, avustava henkilöstö, materiaalihankinnat, täydennyskoulutusmäärärahat yms.)

Varhaiskasvatus

1. Mikä näiden palvelujen järjestämistapa on nyt ja aiheutuuko ko. päätöksen myötä niihin muutoksia?

Nykyinen järjestämistapa

- Vuorohoitoa tarjoavat Nuppulan, Ristiinan ja Vilttihatun päiväkodit
- Laajennettuja aukioloja on Lähemäen lastentalolla, Naisvuoren ja Rantakylän päiväkodeissa
- Kattilansillan päiväkodin aukiolo klo 6–18 on muutettu jo aikaisemmin
- Ruoka- ja puhtauspalvelut järjestetään kaupungin omana toimintana

Tulossa olevat muutokset

- Syntyvyys laskee, mikä edellyttää palveluverkon jatkuvaa tarkastelua
- Aukiolot suunniteltu supistuvan seuraavasti Lähemäen lastentalo (ma-pe klo 6-18), Naisvuoren (ma-pe klo 6-20), Nuppulan (ma-pe klo 6-19), Rantakylän (ma-pe klo 6-18) ja Ristiinan (ma-pe 5-23) päiväkotit. Puolen tunnin jousto aamulla/illalla mahdollista.
- Haukivuorella ja Ristiinassa lapsella voi olla kaksi hoitopaikkaa silloin, kun lapsi tarvitsee vuorohoitoa. Toinen hoitopaikka on Vilttihatussa, kun hoidontarve on arkena klo 23–05, arkipyhinä sekä viikonloppuisin.

Esiopetus

1. Mikä näiden palvelujen järjestämistapa on nyt ja aiheutuuko ko. päätöksen myötä niihin muutoksia?

Nykyinen järjestämistapa

- Laajennettujen aukiolojen yksiköissä esiopetusaika on klo 8.30–12.30, kuten normipäiväkodeissa.
- Esiopetusta antaa esiopetuskelpoinen varhaiskasvatuksen opettaja.
- Vuorohoito. Vilttihatussa säilyy esiopetusryhmä, joka ei ole kenenkään lapsen lähiesiopetuspaikka. Ristiinassa esiopetus tapahtuu yhtenäiskoululla ja vuorohoitoa tarvitsevan lapsen varhaiskasvatus järjestetään tarvittaessa Ristiinan päiväkodissa, mikäli koulun ryhmän aukioloaika ei riitä. Nuppulassa esiopetus annetaan päiväkodissa.

Tulossa olevat muutokset

- Vuorohoito. Vilttihatussa säilyy esiopetusryhmä, joka ei ole kenenkään lapsen lähiesiopetuspaikka. Ristiinassa esiopetus tapahtuu jatkossakin yhtenäiskoululla ja Haukivuorella päiväkodissa. Vuorohoitoa arkena klo 23–05, arkipyhinä sekä viikonloppuisin tarjotaan ainoastaan Vilttihatussa.

Jatkumo kouluun

- Yhteistyötä tehdään tulevan koulun kanssa (tutustumiset, tiedonsiirto jne.).

Syntyvyys oppilasalueittain tilanteessa 17.3.2026

	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026
Anttolan oppilasalue	9	8	9	5	12	9	8	3
Haukivuoren oppilasalue	9	12	5	7	7	2	5	2
Kalevankankaan oppilasa	49	45	33	34	39	37	32	7
Launialan oppilasalue	12	16	12	16	13	8	11	1
Lähemäen oppilasalue	50	54	52	38	54	49	34	4
Otavan oppilasalue	20	15	19	13	21	10	12	3
Päämajan oppilasalue	51	56	60	59	39	40	51	11
Rantakylän oppilasalue	61	69	64	55	39	47	47	8
Ristiinan oppilasalue	22	28	27	28	22	19	21	6
Rämälän oppilasalue	8	9	9	3	0	7	4	0
Saimaanportin oppilasalu	66	73	71	61	57	47	52	7
Sairilan oppilasalue	24	17	13	17	13	15	16	1
Tuppuralan oppilasalue	16	12	24	17	13	18	22	4
	397	414	398	353	329	308	315	57
Tilanne 17.3.2026								

2. Muuttuvatko näiden palvelujen perusedellytykset, esimerkiksi:

Ryhmäkoot:

- Lapsiryhmät suunnitellaan toimintavuosittain. Ryhmäkoko perustuu varhaiskasvatustalakiin.

Opetussisällöt:

- Toiminta ja opetus perustuu varhaiskasvatussuunnitelmaan ja esiopetussuunnitelmaan.

Oppilashuollon ja erityisopetuksen palvelut:

- Varhaiskasvatuksen ja esiopetuksen järjestäjän tehtävä on varmistaa riittävä tuki ja tarvittavat tukitoimet kullekin lapselle (esiopetusikäiselle opiskeluhoollon suunnitelma). Muutos ei heikennä resurssointia.

Päiväkot- ja esiopetustilat (rakennukset ja piha-alueet):

- Tilat täyttävät kohteissa tämän hetken vaatimukset.

Esiopetuskuljetukset:

- Esiopetuskuljetus toteutuu lähiesiopetuspaikkaan, mikäli matka on yli 3 km ja lapsella ei ole tarve täydentävälle varhaiskasvatukselle.

Ruokailun järjestäminen:

- Yksiköissä työskentelee 1–2 ruokapalveluvastaavaa riippuen aukioloajasta

Talousvaikutukset toiminnan uudelleen järjestämisestä

	Säästö 5 kk	Säästö 12 kk
Henkilöstömenot		
Varhaiskasvatushenkilöstön palkat	- 70 000 €	-161 000 €
Toimintakulut säästö	- 70 000 €	-161 000 €

Henkilöstömenot: Henkilöstömenot pienenevät, kun määräaikaisten tarve poistuu.

Kiinteistökustannukset:

Kiinteistökustannuksiin järjestely ei vaikuta.

Muut lapsikohtaiset menot:

Muihin lapsikohtaisiin menoihin järjestely ei olennaisesti vaikuttaisi.

Vertailutaulukko:

	EI TEHDÄ MITÄÄN (jatketaan kuten nyt)	Vuorohoito keskitetään ja laajennettuja aukioloja supistetaan
Pedagoginen vaikutus	Varhaiskasvatus- ja esiopetussuunnitelmien mukainen toiminta ja opetus. Varhaiskasvatuksen erityisopettajan tuki säilyy. Vilttihatussa olevien lasten koulupolku ei ole ehjä.	Varhaiskasvatus- ja esiopetussuunnitelmien mukainen toiminta ja opetus. Varhaiskasvatuksen erityisopettajan tuki säilyy. Vilttihatussa olevien lasten koulupolku ei ole ehjä.
Sosiaalinen vaikutus	Nykyiset sosiaaliset suhteet. Lapset tuntevat toisensa, yhteisöllisyys.	Sosiaalisten kontaktien määrä suurempi. Kaverisuhteet voivat lisääntyä.
Terveydellinen vaikutus	Terveelliset ja turvalliset tilat. Lasten hoitoajat ovat lyhyempiä.	Terveelliset ja turvalliset tilat. Hoitomatkat ja -päivät voivat pidentyä viikonloppuisin ja öisin.
Taloudellinen vaikutus	Laajennetun aukiolon yksiköissä liikaa henkilöstöresurssia.	Henkilöstöresurssi mitoitettu oikein.
Vaikutus yhteisöön ja alueeseen	Kuljetusmatkat voivat olla lyhyitä. Tuttu ja turvallinen ympäristö vaikuttavat perheiden hyvinvointiin myönteisesti.	Kuljetusmatkat voivat pidentyä. Palveluiden heikentäminen voi vähentää alueen houkuttelevuutta.

Kokonaisarvio:

Aukioloaikojen supistamisella on selkeästi myönteisiä vaikutuksia suurimman osan lasten hyvinvointiin, arjen sujuvuuteen ja pedagogisen toiminnan laatuun. Muutos kohdistuu kielteisesti vain pieneen lapsijoukkoon ja näitä vaikutuksia voidaan lieventää hyvällä valmistelulla ja suunnittelulla. Kielteisten vaikutusten vähentämiseksi voidaan toteuttaa seuraavia toimia: yksilöllinen siirtymäsuunnitelma lapsille, jotka vaihtavat päiväkotia, yhteistyö huoltajien kanssa ennen muutosta

ja sen jälkeen, mahdollisuus tutustumiskäynteihin uuteen päiväkotiin, tietojen ja pedagogisten asiakirjojen huolellinen siirto lapsen hoidon jatkuvuuden turvaamiseksi sekä henkilöstön sensitiivinen tuki lapsen sopeutumisen tukena. Kokonaisuutena muutos voi olla lapsen edun mukainen, kun siirtymävaihe toteutetaan huolellisesti ja lapsilähtöisesti.

Haukivuorella ja Ristiinassa lapsella voi olla kaksi hoitopaikkaa silloin, kun lapsi tarvitsee vuorohoitoa. Toinen hoitopaikka on Vilttihaussa, kun hoidontarve on arkena klo 23–05, arkipyhinä sekä viikonloppuisin.